

Schilderijen barstensvol spannende verhalen

Museum Het Dolhuys

'Teer', muurschildering over angst van Kees Peerdeman, t/m 17/04. 'Dossier Van Gogh: Gek of geniaal', t/m 27/02. Schotersingel 2, Haarlem, di t/m vr 10-17 za zo 12-17.

Museum Kennemerland

Miles uit de kast', t/m 28/02. Westerhoutplein 1, Beverwijk, wo, za en zo 14-17.

NZH Vervoersmuseum

Bezienswaardigheden uit het NZH-verleden. Leidsevaart 396, Haarlem, ma do 9-12 za 11-16.

Pieter Vermeulen Museum

'Ede Eekhoorn, met gemak van tak naar tak', t/m 27/02. Jan Campertschool, Driehuizerkerkweg 34d, Driehuis, di t/m vr en zo 13-17.

Teylers Museum

'Egypte & Napoleon, oorlog en onderzoek', t/m 08/05. Prenten van Jan Luyken, t/m 17/04. Spaarne 16, Haarlem, di t/m za 10-17 zo 12-17.

Theo Swagemakers Museum

'Het stille leven', olieverf en aquarel van Theo Swagemakers, t/m 08/05. Stooftsteeg 6, Haarlem, wo t/m zo 13-17.

Zandvoorts Museum

'De Wonderlijke Wereld van Roland van Tetterode', 40 jaar tekeningen, grafiek en schilderijen, t/m 10/04. Swaluëstraat 1, Zandvoort, wo t/m zo 13-17.

Zee- en Havenmuseum De Visserijschool

Naaldkunst en schilderijen van Icka Jarnicka-van Kempen, t/m 01/05. Pentekeningen van Umuidenaar Thijs Zwart waarin schepen, sleepvaart en visserij centraal staan, t/m 27/03. Havenkade 55, Umuiden, wo za zo 13-17.

Kunstcentrum De Kolk

'Sluiswerk in Beeld', foto's van Peter van den Klinkenberg, t/m 27/02. Westkolk 4, Spaarndam, za zo 12-17.

Kunstcentrum Haarlem

Highlights uit de collectie voor de verkoop, t/m 26/02. Gedempte Oude Gracht 117-121, Haarlem, di t/m vr 11-17 za 9-17.

Nieuw Schoten

Nederlandse en Belgische Meesters uit de periode 1880-1960, t/m 13/03. Frans Halsstraat 17, Haarlem, vr t/m zo 13-17.

Nieuwe Vide

'Geen geld, wel overuren: mooie beelden en sculpturen', eerste samengestelde expo van curator Moritz Ebinger, t/m 29/04. Minckelersweg 6, Haarlem, do vr 9-17.

ARTerre

'Ik zou willen naakt zijn', vrouwelijk naakt van Rob Daniëls, Bert Osina en Toune Moerbeek, van 27/02 t/m 27/03. Torenstraat 7, Velsen-Zuid, do t/m zo 14-17.

Pietershuis

Verkoopexpositie van Willem van Spronsen (tekeningen), Cécile van Spronsen (schilderijen), Myrre van Spronsen (grafiek) en Anneke Harting (keramiek), t/m 27/03. Stooftsteeg 6, Haarlem, wo t/m zo 13-17.

B7PK

'Decennium, 10 jaar TRIK', t/m 06/03. Groot Heiligland 37, Haarlem, do t/m zo 12-17.

RC de Ruimte

'Onder Constructie', t/m 06/03. I.P. Coenstraat 55, Umuiden, do t/m zo 13-17.

Jan Simon Knikker, *Molen De Adriaan*.

Veel werken die te zien zijn tijdens de verkoopexpositie 'Nederlandse en Belgische Meesters uit de periode 1880 - 1960' bij Galerie Nieuw Schoten, herbergen een geschiedenis in zich. „Verhalen die nieuwsgierig maken en die iets toevoegen aan het schilderij”, licht galeriehouder Raymond Hensgens toe. „In die periode is meer gebeurd dan gisteren.”

„Dit is een periode die in Haarlem niet door veel galerieën onder de aandacht wordt gebracht. De nadruk ligt daar vooral op 'heden-daags'. Bij Nieuw Schoten heeft zich met mij steeds meer een vast publiek ontwikkeld in de richting van dat tijdsgewricht 1880-1960. Je groeit in de loop der jaren samen die kant op.”

De expositie bij Nieuw Schoten toont werken uit eigen collectie en kunst die bij de galerie in consignatie is. Het gaat niet alleen om de verhalen achter het getoonde werk,

maar ook om de onderlinge spanning tussen de schilderijen. Zo gaan de doeken ook een relatie aan met kunst aan de wand in hun directe omgeving, zoals het 'Portret van een koorknaap' van 'Haarlemmer' Jacobus van Looy extra mooi uit de verf komt naast 'Portret van een baby' van Georg Rueter. Behalve portretten hangt er heel wat topografisch werk uit de Nederlanden van Haarlem tot Gent. Molen de Adriaan is zelfs twee keer vertegenwoordigd. Eénmaal als jeugdwerk van Leidenaar Jan Simon Knikker jr. (1911-1990), waarschijnlijk geschilderd in 1929, drie jaar voor de brand die de molen in de as legde. Johan Hendrik van Mastenbroek 'zoomt meer uit' om het Spaarne landschap (1917) te vatten, maar ook hier is een prominente rol voor De Adriaan weggelegd. Sommige schilders hebben historisch een band met de Spaarnestad of Zuid-Kennemerland. Zo is er 'Crucifix', een teerschilderij van

Anton Heyboer en het zeer fraaie 'Moeder en dochter terug van de markt' van Ewoud de Kat (die lang in Haarlem woonde en werkte) uit zijn expressionistisch/kubistische periode. Hensgens: „Die Zeeuwse vrouwen met manden vol fruit vormen één van de fraaiste De Kats die ik ken. Ook qua formaat heeft het doek iets monumentaals.” Bij anderen ontbreekt de Haarlemse link ten enen male. In 1912 schildert Salomon Garf (Larense school) het onderhoudende boerentaferel 'Bij het konijnenhok'. In de Tweede Wereldoorlog krijgt deze schilder/tekenaar een expositieverbod. In 1943 wordt hij in Auschwitz vermoord. Van een heel andere orde is weer de aquarel 'Naakt' van de Belgische schrijver/beeldend kunstenaar Hugo Claus. En als we dan toch in België zijn... Léon De Smet (uit een beroemd schildersgeslacht) schilderde er enkele jaren voor haar dood in 1928 de geliefde operazangeres Evelyne Brélia. Zij was behalve diva in de Brusselse Muntchouwburg ook een in gegoede kringen graag geziene gast en een veelgevraagd model. Het eerste schilderij dat René Magritte ooit verkocht was een portret van deze vrouw. Dezelfde vrouw die in 1928 het slachtoffer werd van een geruchtmakende doch nimmer opgeloste crime passionnel. Zo'n verhaal maakt een mooi schilderij nog een stuk spannender, bedoelt Hensgens.

NUEL GIELES

'Nederlandse en Belgische Meesters uit de periode 1880 - 1960', galerie Nieuw

